

**КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«СУЧАСНИЙ СТАН ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОСВІТИ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА,
ІННОВАЦІЇ»**

22 ЛИСТОПАДА 2022 РІК

Кременець – 2022

УДК 378:0056
ББК 74.58 + 88

Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю: **«Сучасний стан та перспективи розвитку освіти: теорія, практика, інновації»** [текст] за заг. редакцією Т. В. Новак. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2022. 97 с.

Опубліковано статті та тези доповідей вчених, науково-педагогічних працівників, аспірантів, магістрантів, здобувачів вищої освіти Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Відповідальність за зміст, оригінальність та викладення фактів у статтях несуть автори. Матеріали публікуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

1. ПСИХІЧНЕ ТА ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ, ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ТА АРТ-ТЕРАПІЇ

Бухало Анастасія, ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО НАВЧАННЯ У ЗВО.....6

Савчук Анастасія, ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ АРТ-ТЕРАПІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ.....9

2. ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Марія Боднар, ВПЛИВ ГЛИБИННИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ РЕГУЛЯТОРІВ НА ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ У РЕАЛІЯХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....14

3. ВІДНОВЛЕННЯ ПСИХІЧНОЇ РІВНОВАГИ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ, ІНТЕГРАЦІЇ ТА ІНКЛЮЗІЇ

Гаврилюк Яна, ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: РІВНІ УМОВИ ДЛЯ ВСІХ.....20

Тимань Марія, Яремко Роман, РОЗВИТОК ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ.....25

Федурцо Надія, ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СПЕЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....30

Фіголь Наталія, Олійник Галина ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....33

4. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Бревчик Олена, ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ВІКУ В РІЗНИХ СПЕЦИФІЧНИХ ДИТЯЧИХ ВИДАХ ДІЯЛЬНОСТІ.....35

Вареник Юлія, МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ.....38

Герман Ольга, ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....43

Грицюк Вікторія, ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗДО.....46

Кісілевич Людмила, МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....51

Красуля Ольга, ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ АУДІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....58

Кулик Ірина, ВИКОРИСТАННЯ РОЗВИВАЛЬНИХ ІГОР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗДО.....61

Лавор Ольга, ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....66

Ломакович Іванна, ДИСТАНЦІЙНІ ІГРИ ДЛЯ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ВИМОГА СУЧАСНОСТІ.....73

Максимова Інна, ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....77

**Остапчук Олеся, ОСНОВНІ ПІДХОДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ
ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ.....82**

**Цибульська Христина, ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНТЕРАКТИВНОГО
НАВЧАННЯ ДІТЕЙ В СУЧАСНИХ ЗДО.....85**

5. ДИСТАНЦІЙНЕ ТА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ: МОДЕЛІ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Пашко Надія, ЕФЕКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ УЧНІВ.....93**

Фіголь Наталія, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри психології і соціальної роботи Кременецької
обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Олійник Галина, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної
діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Хто такі діти з особливими освітніми потребами? Відповідно до ширшого розуміння інклюзивної освіти та міжнародних документів, діти з особливими потребами – це особи до 18-ти років, які потребують додаткової підтримки в освітньому процесі (діти з порушеннями психофізичного розвитку, діти з інвалідністю, діти-біженці, працюючі діти, діти-мігранти, діти – представники національних меншин, діти – представники релігійних меншин, діти із сімей з низьким прожитковим мінімумом, безпритульні діти, діти-сироти, діти із захворюваннями СНІД/ВІЛ та інші).

В українському законодавстві термін «діти з особливими освітніми потребами» використовується у вужчому розумінні інклюзивної освіти й охоплює дітей з порушеннями психофізичного розвитку та дітей з інвалідністю [2, с. 10].

Концепція інклюзивної освіти відображає одну з головних демократичних ідей – усі діти є цінними й активними членами суспільства. Навчання в інклюзивних навчальних закладах є корисним як для дітей з особливими освітніми потребами, так і для дітей з типовим рівнем розвитку, членів родин та суспільства в цілому [1].

Інклюзивна школа – заклад освіти, який забезпечує всім без виключення освіту як систему освітніх послуг, зокрема: адаптує навчальні програми та плани, фізичне середовище, методи та форми навчання, вміє використовувати існуючі в громаді ресурси, залучає батьків, співпрацює з фахівцями для надання спеціальних послуг відповідно до різних освітніх потреб дітей, створює позитивний клімат у шкільному середовищі тощо.

Хоча інклюзивні школи забезпечують сприятливі умови для досягнення рівних можливостей і повної участі, для їх ефективної діяльності необхідні спільні зусилля не лише вчителів і персоналу школи, а й батьків, членів родин, ровесників.

Основні принципи інклюзивної школи:

- всі діти мають навчатися разом у всіх випадках, коли це виявляється можливим, не зважаючи на певні труднощі чи відмінності, що існують між ними;

- школи мають визнавати і враховувати різноманітні потреби своїх учнів шляхом узгодження різних видів і темпів навчання;

- забезпечення якісної освіти для всіх шляхом розробки відповідних навчальних планів, застосування організаційних заходів, розробки стратегії викладання, використання ресурсів і партнерських зв'язків зі своїми громадами;

- діти з особливими освітніми потребами (ООП) мають отримувати будь-яку додаткову допомогу, яка може знадобитися їм для забезпечення успішності процесу навчання [3].

Як свідчать дослідження, в інклюзивних класах наголос робиться в першу чергу на розвиток сильних якостей і талантів учнів, а не на їхніх фізичних або розумових проблемах. Взаємодія з іншими дітьми сприяє когнітивному, фізичному, мовному, соціальному та емоційному розвитку дітей з особливими освітніми потребами. При цьому діти з типовим рівнем розвитку демонструють відповідні моделі поведінки дітям з особливими освітніми потребами і мотивують їх до цілеспрямованого використання нових знань і вмінь. В інклюзивних класах взаємодія між учнями з особливими освітніми потребами та дітьми з типовим рівнем розвитку сприяє налагодженню між ними дружніх стосунків, завдяки чому діти вчаться природно сприймати і толерантно ставитися до людських відмінностей, стають більш чуйними [4].

Отже, інклюзивна освіта у закладах середньої освіти має відображати одну з головних демократичних ідей – усі діти є цінними й активними членами суспільства. Інклюзія означає розкриття кожного учня за допомогою освітньої програми, яка є достатньо складною, але відповідає його здібностям. Вона враховує потреби, а також спеціальні умови та підтримку, яка забезпечується медико-соціальним та психолого-педагогічним супроводом.

Але найголовніше – дитина вчиться життєдіяльності в оточенні здорових дітей, що формує спрямованість до повноцінного життя, до усвідомлення власної спроможності, підвищення якості власного буття. Такі концептуальні положення є основою інклюзивного навчання у новій українській школі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком». Програма «Інклюзивна освіта» : URL: <http://www.ussf.kiev.ua/index.php/go=Inklus>. (Дата звернення: 8.11.2022).

2. Заєркова Н. В. Інклюзивна освіта від А до Я: poradnik для педагогів і батьків. К, 2016. 68 с.

3. Коваль Л. В. Організація інклюзивного середовища у закладах освіти: URL: <http://www.ussf.kiev.ua/index.php/go=Inklus>. (Дата звернення: 8.11.2022). 81

4. Ляшенко К. І. Інклюзивна освіта у новій українській школі : URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789> (Дата звернення: 8.11.2022).